

Primljeno: 07.02.2024			
Org.	Broj	Prilog	Taksa
	55005-217 /2024		

Годишњи извештај о раду са финансијским извештајем за 2023.год

Email: office@csr-nis.rs

Website: www.csr-nis.rs

Тел: 018-248-439

Светозара Марковића 41

САДРЖАЈ

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	3-8
<i>Предмет и основа извештаја</i>	3
<i>Делатност центра</i>	4--6
<i>Ресурси за израду извештаја</i>	7
<i>Намена извештаја</i>	7
<i>Финансирање делатности</i>	8
СОЦИО-ДЕМОГРАФСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОДРУЧЈА ГРАДА НИША (Витални догађаји)	9-13
ПОДАЦИ О КОРИСНИЦИМА	14-15
Подаци о оствареним правима, мерама и услугама из јавних овлашћења	16-25
Послови пружања услуга из одлуке о локалним правима	26-31
САВЕТОВАЛИШТЕ ЗА ПОРОДИЦУ	32
ТЕХНОЛОШКА ОПРЕМЉЕНОСТ – РАД У ИТ ОКРУЖЕЊУ	33
СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ И НАПРЕДОВАЊЕ	34
СТРУЧНИ НАДЗОР	34
ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ	35-39

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

I. Предмет, основа и намена извештаја

Предмет извештаја

Извештај о раду Центра је Законом и Правилником утврђена обавеза која садржи аналитичко-критички поглед, интерпретацију и коментаре у односу на обрађене податке који указују на тенденције и промене у раду. У извештају су приказани проблеми и тешкоће током пружања заштите и помоћи грађанима и потребне а недостајуће услуге, које би евентуално требало установити у даљем раду.

Основа извештаја

Центар за социјални рад сходно Правилнику¹ води евиденцију и документацију о корисницима, правима које су остварили и услугама које су им пружене чиме се омогућава праћење целокупног процеса рада као и прикупљање и обједињавање података центра ради планирања, утврђивања потреба и развоја нових услуга.

Основу система социјалне заштите представља Центар за социјални рад. На њему се темељи помоћ и подршка најрањивијим и најосетљивијим групама становништва у Србији. Рад ЦСР у Нишу, као и у другим центрима је специфичан, јер га обележава обједињена улога социјалне заштите и органа старатељства.

Закон о социјалној заштити, Породични закон и Правилник о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад су најзначајнији нормативни акти који уређују делатност, одговорност и принципе рада ЦСР. Поред ових, постоје и велик број закона и правилника који детаљније уређују поједине области у раду ЦСР .

¹ Правилник о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад; Службени гласник РС", бр. 59/2008 и 37/2010

Центар за социјални рад као установа са пренетим јавним овлашћењима² одлучује о:

- ❖ остваривању права на новчану социјалну помоћ;
- ❖ остваривању права на додатак за помоћ и негу другог лица;
- ❖ остваривању права на помоћ за оспособљавање за рад;
- ❖ остваривању права на смештај у установу социјалне заштите;
- ❖ остваривању права на смештај одраслог лица у другу породицу;
- ❖ хранитељству;
- ❖ усвојењу;
- ❖ старатељству;
- ❖ одређивању и промени личног имена детета;
- ❖ мерама превентивног надзора над вршењем родитељског права;
- ❖ мерама корективног надзора над вршењем родитељског права.
- ❖ У вршењу јавних овлашћења, центар, у складу са законом, обавља следеће послове:
- ❖ спроводи поступак посредовања - медијације у породичним односима (мирење и нагодба);
- ❖ доставља налаз и стручно мишљење, на захтев суда, у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права;
- ❖ доставља, на захтев суда, мишљење о сврсисходности мере заштите од насиља у породици коју је тражио други овлашћени тужилац;
- ❖ пружа помоћ у прибављању потребних доказа суду пред којим се води поступак у спору за заштиту од насиља у породици;
- ❖ спроводи поступак процене опште подобности хранитеља, усвојитеља и старатеља; врши попис и процену имовине лица под старатељством;
- ❖ сарађује са јавним тужиоцем, односно судијом за малолетнике у избору и применива васпитних налога;
- ❖ спроводи медијацију између малолетног учиниоца и жртве кривичног дела;
- ❖ подноси извештај о испуњењу васпитног налога јавном тужиоцу, односно судији за малолетнике;

² Чл.4, Правилник о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад; Службени гласнику РС", бр. 59/2008 и 37/2010

- ❖ присуствује, по одобрењу суда, радњама у припремном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела(аслушање малолетног учиниоца кривичног дела, саслушање других лица), ставља предлоге и упућује питања лицима која се саслушавају;
- ❖ доставља мишљење суду пред којим се води кривични поступак против малолетника у погледу чињеница које се односе на узраст малолетника, чињеница потребних за оцену његове зрелости, испитује средину у којој и прилике под којима малолетник живи и друге околности које се тичу његове личности и понашања;
- ❖ присуствује седници већа за малолетнике и главном претресу у кривичном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела; обавештава суд надлежан за извршење заводске васпитне мере и орган унутрашњих послова када извршење мере не може да започне или да се настави због одбијања или бекства малолетника;
- ❖ стара се о извршењу васпитних мера посебних обавеза;
- ❖ проверава извршење васпитне мере појачаног надзора од стране родитеља, усвојитеља или старатеља и указује им помоћ у извршењу мере;
- ❖ проверава извршење васпитне мере појачаног надзора у другој породици и указује
- ❖ помоћ породици у коју је малолетник смештен;
- ❖ спроводи васпитну меру појачаног надзора од стране органа старатељства тако што се брине о школовању малолетника, његовом запослењу, одвајању из средине која на њега штетно утиче, потребном лечењу и сређивању прилика у којима живи;
- ❖ стара се о извршењу васпитне мере појачаног надзора уз обавезу дневног боравака у установи за васпитавање и образовање малолетника,
- ❖ доставља суду и јавном тужиоцу за малолетнике извештај о току извршења васпитних мера о чијем се извршењу стара;
- ❖ предлаже суду доношење одлуке о трошковима извршења васпитних мера;
- ❖ обавља друге послове утврђене законом.
- ❖ Центар у вршењу јавних овлашћења пружа услуге социјалног рада и покреће судске

поступке када је законом на то овлашћен.

Управо због овако прецизно и јасно дефинисаних Законских овлашћења, Центар је дужан да у складу са Правилником³ обезбеди јавност у раду и кроз редовне годишње извештаје информисе свог оснивача, тј. Град Ниш као и надлежни орган за спровођење контроле стручног рада, односно надлежно Министарство, о свим догађајима, предузетим мерама и услугама у току претходне извештајне године (а преко Републичког завода за социјалну заштиту у Београду)

³ Чл.5, Правилник о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад; Службени гласнику РС", бр. 59/2008 и 37/2010

Извештај се подноси у дескриптивној и нумеричко-статистичкој форми (ка оснивачу тј.граду Нишу а према Републичком заводу за социјалну заштиту кроз програм „Аурора“), као и надлежном Министарству како би се на основу нумеричким и квалитативних анализа приказало:

- Број нових корисника социјалне заштите у Центру
- Број реактивираних корисника (они који су у извештајној години стављени у пасиву па су се поново јавили за неку врсту помоћи)
- Укупан број корисника у току године (збир нових и реактивираних)
- Број пасивизираних корисника (они којима је пружена услуга или примењена мера
 - социјалне заштите па је потреба престала, или је престала из неких других разлога)
- Коначан број корисника на 31.децембар извештајне године који су активни
- Стање и кретање проблема и потреба грађана на основу чега се аналитичко – истраживачким приступом врши планирање нових или побољшање и унапређење постојећих услуга.

Центар на основу ових података о корисницима сагледава флукуацију корисника, њихових потреба и проблема као и примењених стручних поступака кроз које су пружане услуге социјалне заштите, породичноправне или старатељске заштите. Тако се стиче детаљна слика о односу исказаних проблема и потреба корисника и пружених мера и услуга социјалне заштите. Добија се нумеричка али и квалитативна анализа која даље треба да послужи као планирању будућих мера, евалиацији рада Центра, његових служби и стручних радника.

У току израде извештаја користе се подаци Статистичког завода републике Србије, Статистичког билтена града Ниша, као и осталих података добијених од других установа из система социјалне заштите на територији града Ниша. На тај начин рад Центра и подаци о корисницима сагледавају се у ширем контексту на нивоу града и Републике.

Ресурси за израду извештаја за 2023 г. су нам били следећи ресурси:

- Подаци из електронске евиденције Центра за социјални рад која се води у програму „Интеграл“;
- Подаци из електронске евиденције Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања „СОЗИС“
- База социјална карта грађана Републике Србије;
- Приликом израде Извештаја за 2023. су коришћени и подаци добијени из евиденције сарадних институција у Граду Нишу;
- Осим наведеног Извештај о раду за 2023. се базира на законској регулативи, по којој смо у обавези да радимо (Закон о социјалној заштити, Породични закон, Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица).

ИЗВЕШТАЈ је намењен:

- Републичком заводу за социјалну заштиту;
- Министарству за рад, запошљавање, борачку и социјалну заштиту
- Министарству за бригу о породици и демографију
- Локалној самоуправи Града Ниша;
- Управном одбору Центра за социјални рад;
- Надзорном одбору Центра за социјални рад;
- Стручној и широј јавности;

Финансирање социјалне заштите се врши из два извора

1. Финансирање из буџета Републике Србије

Из буџета Републике Србије финансирају се :

- ❖ право на новчану социјалну помоћ;
- ❖ право на додатак за помоћ и негу другог лица и право на увећани додатак за помоћ и негу другог лица;
- ❖ услуге породичног смештаја
- ❖ услуге домског смештаја;
- ❖ право на посебну новчану накнаду;
- ❖ право на помоћ за оспособљавање за рад;
- ❖ услуге саветовања и обуке хранитеља и усвојитеља;
- ❖ услуге становања уз подршку за особе са инвалидитетом, осим у јединицама локалне самоуправе чији је степен развијености, утврђен у складу са прописима којима се уређује разврставање јединица локалне самоуправе према степену развијености - изнад републичког просека;
- ❖ услуге смештаја за жртве трговине људима;
- ❖ право на једнократну помоћ у случају угрожености већег броја грађана.
- ❖ У буџету Републике Србије обезбеђују се средства за финансирање рада: Центара за социјални рад у делу јавних овлашћења.

2. Финансирање из буџета јединице локалне самоуправе

Из буџета јединице локалне самоуправе финансирају се:

- ❖ Дневне услуге у заједници (дневни боравак, смештај у Прихваталиште и Прихватну станицу, Сигурну кућу за жене и децу жртве насиља,
- ❖ социјално становање у заштићеним условима,
- ❖ привремено становање,
- ❖ помоћ у кући,
- ❖ саветодавно-терапијске и социјално едукативне услуге, осим саветовања и обуке хранитеља, остале услуге социјалне заштите у складу са потребама локалне самоуправе,
- ❖ једнократне новчане помоћи и други облици помоћи, програми унапређења социјалне заштите у јединици локалне самоуправе и иновационе услуге...

СОЦИО-ДЕМОГРАФСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОДРУЧЈА ГРАДА НИША (Витални догађаји)

На основу података са последњег Пописа становништва из 2022 г. и консолидованих података из 2023 г. демографска структура територије града Ниша по општинама изгледа као у табели 1. (подаци о броју становника на територији града по општинама, полу и расподељености у градским и руралним срединама)

Табела 1.

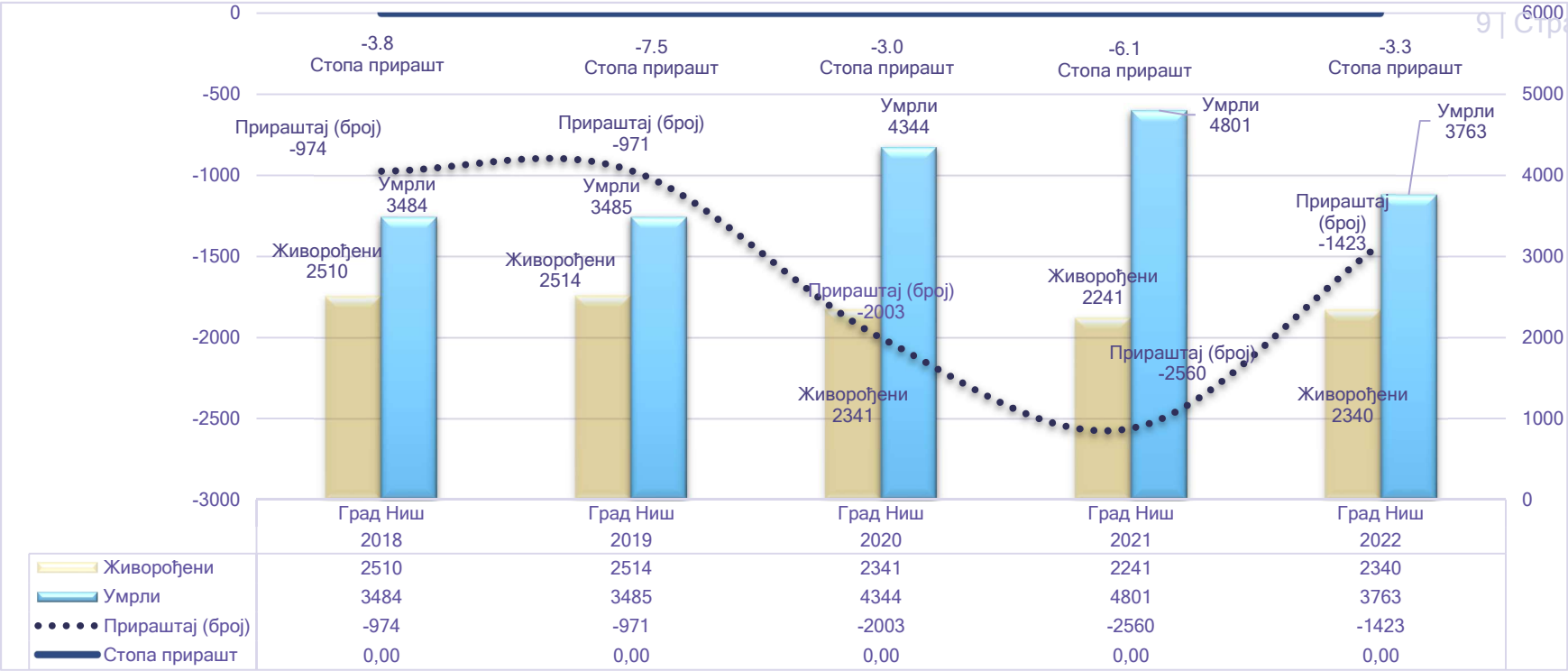
Становништво према старости и полу	Индикатор	Период	2022							
			Укупно							
		Пол	Укупно			Мушко			Женско	
		Тип насеља	Укупно	Градска насеља	Остала	Укупно	Градска насеља	Остала	Укупно	Градска насеља
		Град Ниш	249501	182797	66704	120792	87454	33338	128709	95343
		Нишка Бања	12940	3821	9119	6471	1901	4570	6469	1920
		Пантелеј	54119	36354	17765	26170	17318	8852	27949	19036
		Црвени крст	29518	11970	17548	14641	5851	8790	14877	6119
		Палилула (Ниш)	69811	52182	17629	34782	25937	8845	35029	26245
		Медијана	83113	78470	4643	38728	36447	2281	44385	42023

Број становника по пописима од 1948 године дат је у табели 2.

Период	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2002	2011	2022
Територија - НСТЈ									
Град Ниш	109280	122100	148354	195362	232563	248086	250518	260237	249501
Нишка Бања	12406	12872	14261	14497	14661	14949	15359	14680	12940
Пантелеј	25774	27631	31851	38132	44151	41595	42137	53486	54119
Црвени крст	21224	23757	26134	29829	32034	33881	33452	32301	29518
Палилула (Ниш)	26969	30517	37876	52277	64465	71035	72165	73801	69811
Медијана	22907	27323	38232	60627	77252	86626	87405	85969	83113

Природни прираштај становништва на територији града Ниша од 2018-2022

График 1.

У графикону изнад и табели 3. на страни 11. дати су упоредни подаци о кретању броја новорођених, умрлих, прираштају и стопи прираштаја за период последњих 5 година.

Подаци о стопи прираштаја показују да се негативна стопа прираштаја (за 2021 и 2022) од -10,1 смањила на -5,7, што значи да је број умрлих у односу на број живорођених, мањи у 2022 него у 2021 год. Једним делом се може приписати смањењу смртности од вируса короне који је у 2022г. повећао број умрлих за 400 у односу на 2020г. да би у 2022 био 3763 односно мање за скоро 1000 умрлих у односу на 2021. Обзиром да се није мерила статистичка значајност варијабли (стопе прираштаја и смртности услед короне), то није могуће тврдити да на смањење негативне стопе прираштаја није утицао и неки други фактор.

Детаљни табелрани приказ прираштаја становништва по општинама (Табела 3)

Период	Територија - НСТЈ	Живорођени број	Умрли број	Природни прираштај -број	Стопа природног прираштаја - на 1 000 становника
2018	Град Ниш	2510	3484	-974	-3.8
	Нишка Бања	118	225	-107	-7.5
	Пантелеј	477	635	-158	-3.0
	Црвени крст	316	505	-189	-6.1
	Палилула (Ниш)	678	919	-241	-3.3
	Медијана	921	1200	-279	-3.3
2019	Град Ниш	2514	3485	-971	-3.8
	Нишка Бања	133	220	-87	-6.2
	Пантелеј	507	649	-142	-2.7
	Црвени крст	316	529	-213	-6.9
	Палилула (Ниш)	653	886	-233	-3.2
	Медијана	905	1201	-296	-3.4
2020	Град Ниш	2341	4344	-2003	-7.9
	Нишка Бања	115	286	-171	-12.3
	Пантелеј	443	813	-370	-7.0
	Црвени крст	302	620	-318	-10.4
	Палилула (Ниш)	644	1119	-475	-6.5
	Медијана	837	1506	-669	-7.9
2021	Град Ниш	2241	4801	-2560	-10.1
	Нишка Бања	104	294	-190	-13.9
	Пантелеј	469	893	-424	-8.0
	Црвени крст	306	694	-388	-12.8
	Палилула (Ниш)	605	1300	-695	-9.7
	Медијана	757	1620	-863	-10.3
2022	Град Ниш	2340	3763	-1423	-5.7
	Нишка Бања	93	249	-156	-12.0
	Пантелеј	479	667	-188	-3.5
	Црвени крст	316	645	-329	-11.1
	Палилула (Ниш)	664	987	-323	-4.6
	Медијана	788	1215	-427	-5.1

Фертилитет

Стопа укупног фертилитета је најчешћи показатељ плодности становништва, који показује укупан број живорођене деце на једну жену у условима фертилитета по старости из године посматрања. Израчунава се као збир специфичних стопа фертилитета по старости, које заправо представљају однос броја живорођених од мајке одређене старости према броју жена исте старости.

Табела 4 приказује стопе фертилитета за територију Србије и територије по регионима. Може се приметити благи раст фертилитета на нивоу целе државе као и по регионима, стим да је најмањи фертилитет управо у региону јужне и југоисточне Србије.

Индикатор	Територија - НСТЈ	Период	2020	2021	2022
Стопа укупног фертилитета [број деце по жени]	РЕПУБЛИКА СРБИЈА		1.48	1.52	1.63
	Београдски регион		1.48	1.55	1.58
	Регион Војводине		1.50	1.53	1.67
	Регион Шумадије и Западне Србије		1.52	1.51	1.67
	Регион Јужне и Источне Србије		1.37	1.41	1.56

Склопљени и разведени бракови

У следећој табели 5, дат је преглед закључених бракова у 2022г. на територији града Ниша према старости невесте и младожење

	Индикатор	Закључени бракови према старости невесте по општинама [број]											Непозн ато
	Период	2022											
	Старосне групе	Укупно	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60 и више година	
	Град Ниш	1271	20	165	510	314	117	49	33	25	10	8	20
	Индикатор	Закључени бракови према старости младожење по општинама [број]											Непозн ато
	Старосне групе	Укупно	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60 и више година	
	Град Ниш	1271	3	86	394	368	197	85	44	23	22	27	22

У табели 6. дат је упоредни приказ броја склопљених и разведених бракова у Нишу у периоду од 2018-2022.

Индикатор	Склопљени и разведени бракови на територији града Ниша од 2018-2022				
Период	2018	2019	2020	2021	2022
Склопљени	1389	1408	894	1264	1271
Разведени	349	436	411	526	497

Запосленост

Истраживањем о регистрованој запослености обезбеђују се подаци о броју запослених код правних лица и предузетника, о броју лица која самостално обављају делатност – професију, као и о броју регистрованих индивидуалних пољопривредника.

Подаци овог истраживања користе се:

- за прецизно мерење кретања запослености у одређеном периоду;
- за праћење кретања запослености према модалитетима запослености: у радном односу - ван радног односа.
- за добијање информација о броју запослених на нижим територијалним нивоима (до нивоа општина);
- за добијање информација о броју запослених на нивоу сектора и области делатности;
- за праћење кретања запослености у јавном сектору.

Истраживање о регистрованој запослености заснива се на комбиновању података Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) и Статистичког пословног регистра (СПР).

05. Референтни период

Месечни податак о броју запослених представља стање запослених претпоследњег радног дана у месецу.

Квартални податак о броју запослених израчунава се као аритметичка средина броја запослених за три месеца посматраног квартала.

Годишњи просек броја запослених израчунава се као аритметичка средина броја запослених за свих 12 месеци.

Индикатор / територија	Регистрована запосленост према полу и општини пребивалишта [број]					
	Град Ниш	Нишка Бања	Пантелеј	Црвени крст	Палилула	Медијана
2018	↓ 82302	4164	15797	9583	23106	29652
2019	↓ 83728	4171	16196	9843	23541	29977
2020	↗ 85041	4216	16506	10045	23889	30386
2021	↗ 88007	4358	17333	10404	24613	31299
2022	↑ 89990	4441	17940	10515	25166	31928
2023 _p	↑ 91627	4483	18552	10619	25523	32450

p Претходни податак

Извор
података РЗС
Датум
ажурирања:
30.01.2024.

Подаци о корисницима

Центар за социјални рад је користећи наменски програм за вођење евиденције и документације о корисницима социјалне заштите, формирао базу података са великим бројем индикатора који су се користили за стручни рад запослених. На основу тих података врши се иницијална евиденција, формирање сета образаца за стручни рад, доношење решења у првостепеном управном поступку и свако друго евидентирање битно за пружање услуга и примену мера ка подносиоцима захтева и активним корисницима.

Касније током извештајних периода и у тренутним ситуацијама ти подаци служе за детаљне анализе и статистике.

До средине 2023 године, активно је кориштен Интеграл као основни програмски алат док је у последњем кварталу улогу основног инструмента за подршку стручног рада запослених преузео „СОЗИС“. Овим инструментом који је као централизована база повезан са државном писарницом, од тог момента се искључиво води евиденција корисника као и рад на признавању права, мера и услуга предвиђених законима.

Годишњи извештај о раду Центра темељи се искључиво на тим подацима и зависи о конзистентности података и степена ажурности у раду стручних радника, као и о накнадним променама над подацима из извештајног периода.

Како је у току 2022 године извршена миграција основних података из Интеграла у СОЗИС, дошло је до извесне неконзистенције у индикаторима и попуни података у току рада на новом систему. Период прилагођавања на потпуно другачији информациони систем има за последицу извесне „рупе“ у подацима потребних за статистичке извештаје и стручне анализе. Треба напоменути да крајњи корисници тиме нису ни у једном сегменту усракаћени у смислу ажурности признавања права и остваривања услуга. Напротив.

Основа статистичке слике стручног рада Центра су две врсте индикатора:

1. Потребе и проблеми корисника (некада - категорије корисника)
2. Права, мере у услуге социјалне, породично-правне заштите.
3. Видљив процесни ток рада на случају – аутоматизација токова (workflow)

Подношење захтева за остваривање неког права, услуге или интервенције, индикује да лице које подноси захтев или његов блиски сродник има неки проблем или потребу коју не може сам без помоћи институција да задовољи. Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад, прописани су ти индикатори који одређују врсту проблема и сврставају кориснике у одређене категорије. Управо на основу ових индикатора добијамо прегледе који нам групишу лица-кориснике у одређене категорије (материјално угрожена лица, особе са инвалидитетом, злостављана лица... итд) Исто тако у току поступка вођења случаја или пружања неке услуге, Центар евидентира сваком кориснику коју је врсту услуге пружио или којом мером је корисник сагледан.

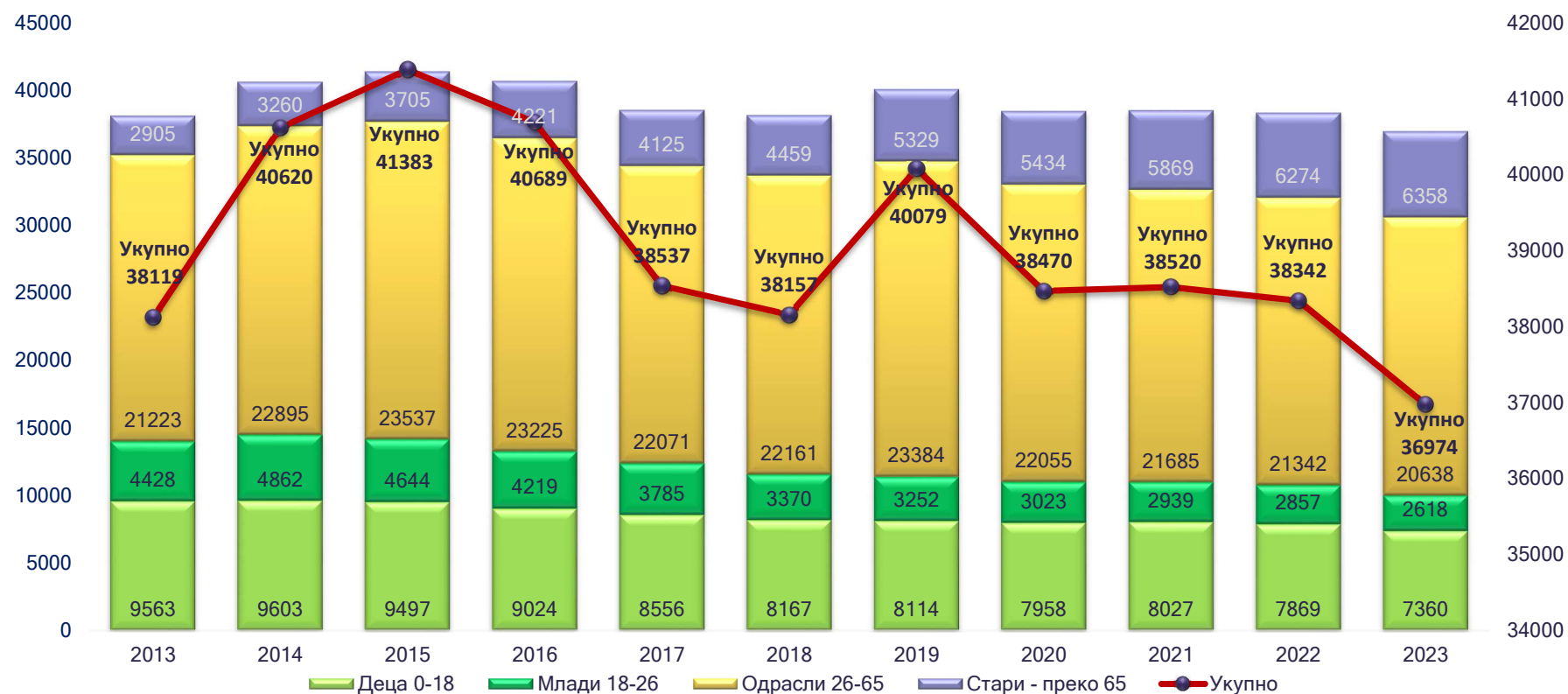
Свако лице-корисник може имати један или више проблема и потреба у моменту јављања и тражења помоћи од Центра (материјално угрожено лице које је истовремено особа са инвалидитетом) и може му се пружити више адекватних мера ради задовољавања одређених потреба и санирања одређених неповољних стања. Свака предузета активност, утврђена мера ради превазилажења постојећих проблема и потреба корисника, евидентира се управо и информациони систем. То представља основу за аналитички рад и рад на планирању, рад појединачно сваког стручног радника, стручних служби и установе.

Уколико су ти подаци као што смо напоменули раније, хронолошки и садржајно конзистентни, извештај центра за социјални рад ће бити потпун, тачан и поуздан.

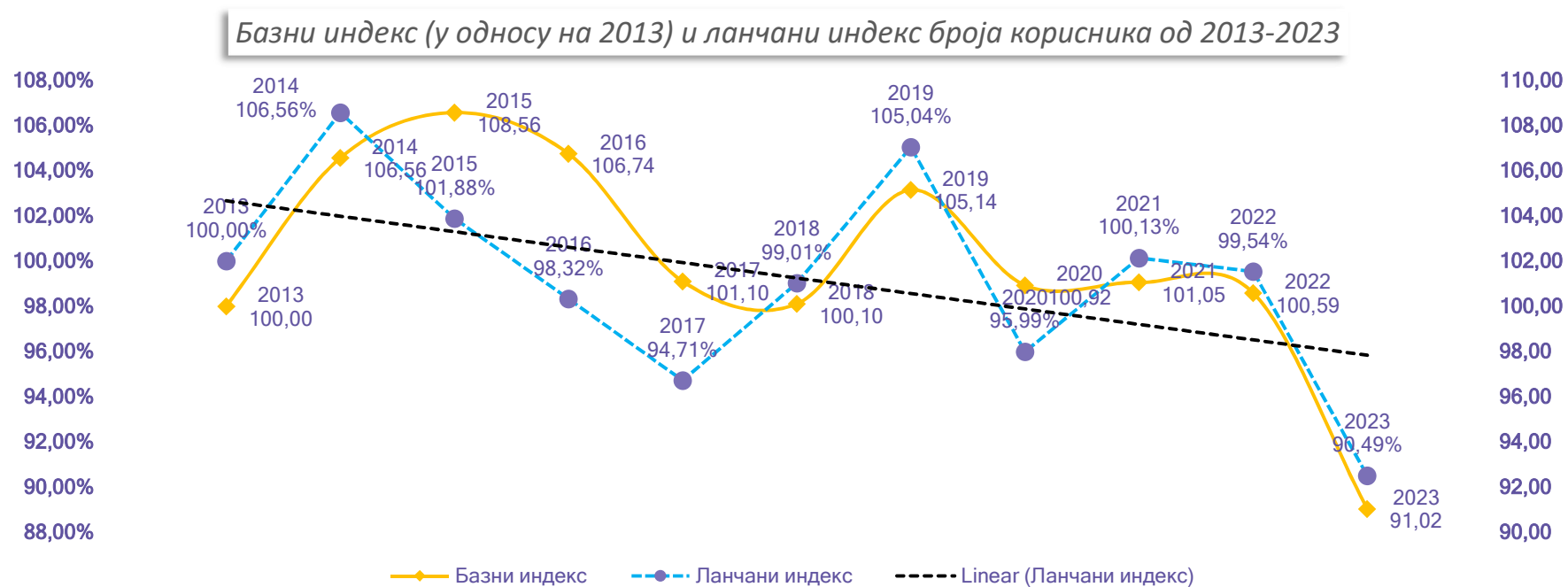
Стање и кретање корисника 2013-2023

Број корисника по узрасним категоријама и праћење кроз временски период је основни показатељ рада центра за социјални рад и његових стручних служби. Евиденција активних корисника током извештајне године узима у обзир сва лица која су на било који начин обухваћена неким правом, мером или услугом (носиоци права, чланови породице)

График 2 . показује број корисника на активној евиденцији центра током године за период од 2013 – 2023 године.

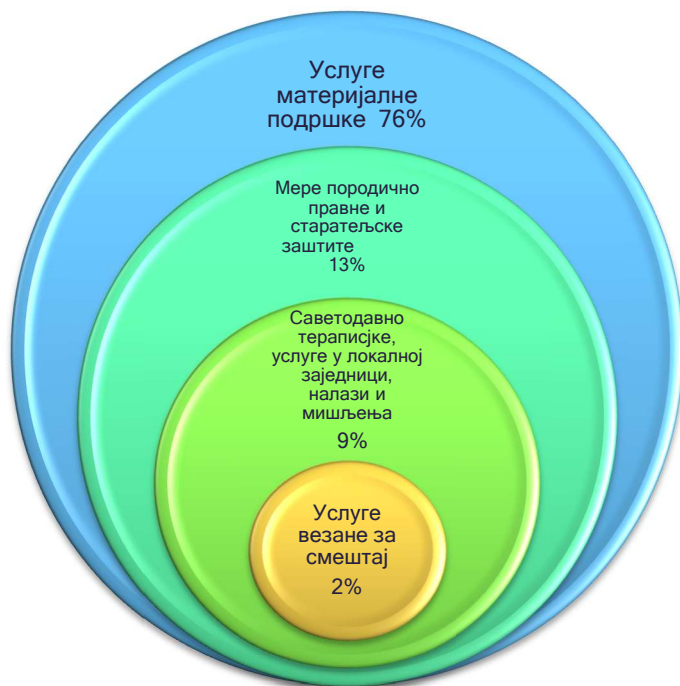
Статистика корисника у неком временском периоду била би непотупна без приказа базног и ланчаног индекса. **Базни индекс** изражава процентуалну промену нивоа појаве, у одређеном временском периоду у односу на њен ниво у једном фиксираним базном периоду. **Ланчани индекси** су релативни бројеви (у %) који показују промене стања појаве у узастопним периодима

У нашем случају базни индекс у години 2023 показује 91,02 у односу на стартну 2012г. док је ланчани индекс у 2023 у односу на 2022 годину 90,46% што представља пад броја корисника.

Као и у сваком досадашњем извештају приказ најзаступљенијих категорија корисника кроз временски период праћења је прилагођен сврси упознавања релеватних структура локалне јединице самоуправе, институција и установа који сви заједно имају интерес у увид у податке.

Пре свега треба приказати структуру најзаступљенијих категорија корисника, односно потреба или проблема због којих грађани постају корисници социјалне заштите.

Као и ранијих година, паритет услуга материјалне подршке обухвата 2/3 поступака. Остали стручни поступци су заступљени на 1/3 послова. Увек треба напоменути да је сложеност ове 1/3 послова породично-правне, старатељске, осталих мера које нису материјална подршка, по својој тежини и захтевности једнак 75% послова материјалне подршке.

Стручне службе центра (служба за правне послове у оквиру које је канцеларија за материјалну подршку), затим служба за локалне услуге, служба за заштиту деце и младих као и служба за заштиту одраслих и старих, константно су у дефициту стручних кадрова, што је и утврђено надзором

ДРИ 2022 године.

Ипак, унутрашњом реорганизацијом и повременим ангажовањем лица са одговарајућом стручном спремом, превазилазе се повремени застоји и преоптерећеност радника.

У наредним приказима кроз табеле и графиконе, приказаћемо детаљније, које су то врсте услуга, мера и облика социјалне заштите које су у току 2023 године примењиване, односно пружане нашим грађанима.

ДЕЦА, МЛАДИ, ОДРАСЛИ, СТАРИЈИ	Пренети М	Пренети Ж	Пренети	Реактивирани М	Реактивирани Ж	Реактивирани	Нови М	Нови Ж	Нови	Укупно М	Укупно Ж	Укупно	Уласицу М	Уласицу Ж	Уласицу	Стање М	Стање Ж	Стање
СТАРАТЕЉСКА ЗАШТИТА	1267	1231	2498	4	3	7	44	51	95	1315	1285	2600	10	17	27	1305	1268	2573
УСВОЈЕЊЕ				1		1		2	2	1	2	3		1	2	3		
НАЈОР НАД ВРШЕЊЕМ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА	33	28	61				4	6	10	37	34	71				37	34	71
ПОКРЕТАЊЕ ПОСТУПАКА ЗА ЗАШТИТУ ПРАВА КОРИСНИКА							2	2	4	2	2	4		2	4			
СПРЕВОЂЕЊЕ/ПРАЋЕЊЕ ВАСПИТНИХ НАЛОГА И ВАСПИТНИХ МЕРА	183	19	202				9	1	10	192	20	212	3		3	189	20	209
МАТЕРИЈАЛНА ПОДРШКА	8883	11141	20024	3098	3123	6221	1184	1316	2500	13165	15580	28745	4930	4953	9883	8235	10627	18862
СТРУЧНИ ПОСТУПЦИ И ИНТЕРВЕНЦИЈЕ	3	7	10	164	216	380	672	837	1509	839	1060	1899	836	1053	1889	3	7	10
УСЛУГЕ У ЛОКАЛНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ	355	662	1017	10	11	21	660	770	1430	1025	1443	2468	648	732	1380	377	711	1088
УСЛУГЕ ПОДРШКЕ ЗА САМОСТАЛАН ЖИВОТ	4	4	8							4	4	8				4	4	8
САВЕТОДАВНО ТЕРАПИЈСКЕ УСЛУГЕ				3	8	11	35	52	87	38	60	98	38	60	98			
УСЛУГЕ СМЕШТАЈА	368	431	799	15	15	30	34	27	61	417	473	890	49	47	96	368	426	794
НАЛАЗИ И МИШЉЕЊА ПО ЗАХТЕВУ СУДА - КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ДЕЦУ				19	10	29	107	50	157	126	60	186	126	60	186			
НАЛАЗИ И МИШЉЕЊА ПО ЗАХТЕВУ СУДА - КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ПУНОЛЕТНЕ КС				2	4	6	18	35	53	20	39	59	20	39	59			
НАЛАЗИ И МИШЉЕЊА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ОСТАЛО				44	128	172	100	225	325	144	353	497	144	353	497			
УКУПНО:	11096	13523	24619	3360	3518	6878	2869	3374	6243	17325	20415	37740	6807	7318	14125	10518	13097	23615

У табели 8, изнад дато је детаљно стање пренетих и примењених облика, мера и услуга током 2023. године.

Центар за социјални рад као орган старатељства, послове старатељске заштите обавља у континуитету са корисницима који су активни и са онима који су из претходних година евидентирани и у години извештаја (тзв. пренети). То је посебно значајно јер се лица под старатељском заштитом по дефиницији прате кроз извештаје старатеља, извештаје стручних радника или установа у којима су смештени. Управо за одрасла и стара лица на смештају у установама социјалне заштите (352), током године врше се послови привремене старатељске заштите у циљу правне, здравствене и административне заштите. За скоро сваког корисника смештаја доносе се решења о одобравању неког вида здравствене заштите, имунизације, интервенција, одобрења располагања средствима на њиховим рачунима или имовином, плаћањима итд. За сваку од наведених потреба лица на смештају покреће се поступак привременог старатељства тако да је број мера старатељске заштите веома висок и он се увећава кумулативно јер привремено старатељско има исту правну снагу као и стално старатељство тим што се примењује у краћем периоду. Највећи број осталих услуга спада у услуге материјалне подршке грађанима у шта се убраја, новчана социјална помоћ, увећана новчана социјална помоћ, нега и помоћ другог лица, једнократне новчане помоћи, увећане и интервентне новчане помоћи, помоћ за субвенционисано плаћање комуналних услуга, бесплатни оброци, пакети за децу са инвалидитетом или без родитељског старања.

Одређене групе корисника једне врсте помоћи (НСП) по дефиницији имају права и на друге видове подршке (субвенције, исхрана) али се тај круг корисника шири.

Послови јавних овлашћења⁴

чине основу стручног рада центара за социјални рад, где се низом утврђених поступака и укључивањем разних профила стручних радника процењују потребе корисника и утврђују мере и услуге у њиховом најбољем интересу. Држава се поверавајући ове послове стара о рањивим категоријама грађана, посебно деце. Деца без родитељског старања се у поступку заштите обавезно примарно издвајају из средина које штетно утичу на њихов живот и здравље, стављају се под старатељску заштиту сродника или непосредно под старатељску заштиту центра (стручни радници се постављају за непосредне привремене или сталне старатеље) а затим смештају и хранитељске породице или уколико је тешко наћи адекватну породицу због здравственог статуса детета, смештају се у установу.

Број деце у хранитељским породицама је дат у следећој табели 9.

Укупан број деце корисника породичног смештаја на евиденцији ЦСР (пренети и нови корисници) према узрасту и полу у току године															
Врста смештаја	0 - 2		3 - 5		6 - 14		15 - 17		Укупно 0 - 2	Укупно 3 - 5	Укупно 6 - 14	Укупно 15 - 17	Укупно М	Укупно Ж	Укупно
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж							
Смештај у сродничку хранитељску породицу	0	0	0	1	5	6	9	11	0	1	11	20	14	18	32
Смештај у другу хранитељску породицу	2	8	6	8	34	28	29	10	10	14	62	39	71	54	125
Укупно	2	8	6	9	39	34	38	21	10	15	73	59	85	72	157

Табела 10. даје преглед деце на смештају по месецима у току 2023г.

2023	јан	феб	март	апр	мај	јун	јул	авг	септ	окт	нов	дец
Број деце	161	163	161	164	164	167	165	165	164	162	162	157
Сродничка породица	32	34	34	35	36	36	36	35	33	32	31	30
Несродничка породица	129	129	127	129	128	131	129	130	131	130	131	127

Број деце на смештају током године се не мења у великој мери, и промене се односе углавном на децу нижег узраста до 3г. за коју се тражи трајно решење (повратак у биолошку породицу или усвојење) или деце која стичу пунолетство и осамостањују се након завршетка процеса школовања.

Када говоримо о стручним поступцима које су службе центра обављале у заштити права деце, поступцима вршења родитељског права, поступцима лишења родитељског права и регулисању односа деце са родитељима, изложена статистика даје основни увид у број налаза и мишљења које је центар дао надлежном суду у Нишу.

Табела 11.

Број налаза и стручних мишљења на захтев суда, у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права у току године		
Поступак пред судом	Број налаза и мишљења	Број деце
Вршење родитељског права	80	105
Регулисање личног односа детета и родитеља	73	98
Извршни поступак у регулисању виђања детета и родитеља	4	5
Изддржавање детета	2	2
Лишење родитељског права	17	29
Кривични поступак против родитеља због занемаривања и злостављања детета	0	0
Прекршајни поступак	0	0
Поступак за заштиту права детета	48	67
Укупно	224	306

Треба напоменути да ове послове обављају стручни радници службе за заштиту деце и младих. Служба је састављена од руководиоца, 4 супервизора, и 18 водитеља случаја(с тим што супервизори задужују 50% предмета), а послове јавних овлашћења обављају водитељи случаја, стручни радници. Заштита деце и младих је посебно сложена у случајевима породичног и вршњачког насиља где се осим поменуте службе укључује и служба за заштиту одрасли и старих.

Породично насиље као феномен који се дужи низ година најалост одржава у неприхватљивој мери и у 2023 години је показао своју „одрживост“. Сви досадашњи истраживачки радови нису дали јасан одговор порекла и континуитета појаве насиља у партнерским и породичним односима.

Вршњачко насиље као друштвени проблем представља још озбиљнију појаву својим генеричким и генераторским својством. Дакле, како се појава насиља међу децом толико укоренењује и све је учесталија, и да ли ће генерисати нове трансгенерацијске моделе проблематичног понашања. Центар за социјални рад се свакодневно укључује у пријаве вршњачког насиља које се најчешће јавља међу децом школског узраста и то при крају основношколског и у току средњешколског узраста. У сва обавештења школа која реагују сумњом или утврђеним постојањем насиља, центар се процесно укључује. Пре свега административно провером заснованости пријава затим отварањем случаја. Служба за децу и младе обавезно укључује родитеље, старатеље деце као и стручне радника образовних установа (школа).

У току 2023 године број потврђених пријава вршњачког насиља је био 38 укључујући и један са фаталним исходом по дете жртву насиља.

Ту постоји још један процесни канал који треба да олакша, убрза и повећа ефикасност решавања вршњачког насиља – платформа „Чувам те“. То је електронски портал који омогућава пријаву насиља од стране жртве или других лица директно, а да се након тога повратна информација њима путем исте платформе о току случаја врати.

За сада та апликација нема велики број пријава које укључују и центар за социјални рад.

Када говоримо о броју мера у услуга које је центар применио у заштити пунолетних жртава насиља, може се из саме табеле приказане испод видети да је осим издвајања жртава из насилне средине (породице, ванбралне заједнице...). највећем броју жртава пружена материјална подршка као и саветодавни рад и подршка .

Табела 12.

Поступци које је ЦСР предузимао у току године у случајевима заштите пунолетних жртава породичног насиља									
Врста поступка	Старост корисника						Укупно М	Укупно Ж	Укупно
	Млади		Одрасли		Старији				
	М	Ж	М	Ж	М	Ж			
Издавање жртве насиља из породице	0	6	0	28	0	3	0	37	37
Покретање поступака пред судом	1	3	0	0	0	0	1	3	4
Кривична пријава	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Пружање материјалне, правне или стручно саветодавне подршке жртви насиља у ЦСР	18	36	65	243	18	38	101	317	418
Упућивање жртве насиља на услуге других одговарајућих установа	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Нешто друго	14	28	93	232	16	22	123	282	405
Укупно	33	70	160	508	34	63	227	641	865

Табела 13.

Број свих пријава насиља у ЦСР према подносиоцима пријаве/обавештења у току године (све пријаве насиља за кориснке свих старосних категорија)	
Порекло пријаве	Укупно
Члан породице	11
Друго лице ван породице	3
Јавна установа (школа, дом здравља, вртић....)	7
Полиција	878
Суд/Тужилаштво	0
Удружење грађана	0
Орган старатељства по службеној дужности у другим поступцима	17
Жртва	0
Анонимна пријава	1
Неко други	4
Укупно	921

Дакле број пријава насиља од доношења Закона о спречавању насиља у породици ⁵ према подносиоцу пријаве јасно указује да се лица која претрпе насиље листом одлучују да то пријаве полицијској управи јер је механизам заштите брз и ефикасан што се види и према статистици изречених заштитних мера које управо ПУ и надлежни суд изричу.

Табела 14.

Број хитних мера изречених учиниоцима у току године (према Закону о спречавању насиља у породици) према врсти мере и службеном лицу које изриче меру			
Број хитних мера	Службено лице које изриче меру		Укупно
	Полицијски службеник	Суд	
Мера привременог удаљења учиниоца из стана	421	423	844
Мера привремене забране учиниоцу да контактира жртву насиља и прилази јој	895	551	1446
Укупно	1316	974	2290

У ланцу укључених и одговорних институција (ПУ, Суд, ЦСР, здравствене установе), сви заједно морају да процене ризике и донесу адекватне планове заштите жртава и мере праћења реализације поштовања заштитних мера.

Стим у вези група за координацију и сарадњу⁶ је донела мере приказане у следећој табели 15.

Број индивидуалних планова заштите и подршке жртви насиља, донетих на Групи за координацију и сарадњу у току године према старости жртве	
Старосна структура	Број индивидуалних планова заштите и подршке
Деца	0
Млади	0
Одрасли	847
Старији	0
Укупно	847

Па ипак и након изречених мера које би требала да максимално смање ризик понављања дела јер удаљавају починиоца насиља од жртве, догађају се рецидиви и то нажалост са фаталних исходом тј. фемицидом.

Послови заштите малолетника са проблемима у понашању и сукобу са законом

Проблем асоцијалног понашања деце који се јавља у школском узрасту и манифестује се кроз одсуствовање са редовне наставе, сукобом са вршњацима и наставницима, сукобом са родитељима, (и осталим друштвено неприхватљивим понашањем), без правовремене реакције родитеља, школе а затим и центра за социјални рад, представља „добар“ старт за чињење прекршаја или кривичних дела.

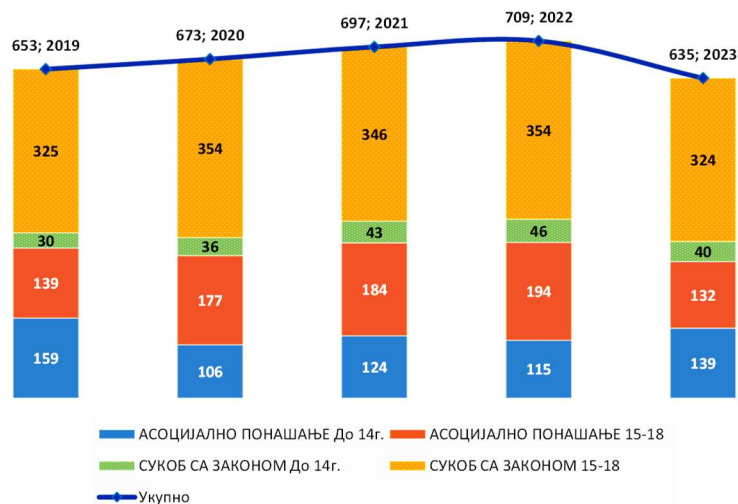
Број малолетне деце са асоцијалним понашањем се не смањује кроз дужи низ година манифестујући се кроз друштвено непожељне облике понашања деце основношколског узраста које дефинитивно моделирају друштвене мреже (facebook, YouTbe, instagram), кроз објаве такозваних инфлуенсера, који су пак пунолетна лица и те своје видео објаве заправо често и не намењују малолетним лицима као циљној групи. Те манифестације су изражене код деце омаловажавањем вршњака, погрдан однос, искључивање из група и чатова, објављивање слика и видеа који су за друге узнемирујући.

⁵ Закон о спречавању насиља у породици, "Службени гласник РС", број 94 од 24. новембра 2016, 10 од 9. фебруара 2023 - др. закон

⁶ Закон о спречавању насиља у породици, члан.25 "Службени гласник РС", број 94 од 24. новембра 2016, 10 од 9. фебруара 2023 - др. Закон,

Улога центра у матичних школа у овим видовима (пред)деликвентног понашања се огледа у интервенцијама и примени превентивних мера у односу на (пред)деликвентно понашање.⁷

Неопходност развоја нових специјализованих програма за младе са проблемима у понашању, развоја нових специјализованих програма за младе са проблемима у понашању, односно прилагођавање већ развијених терапеутских програма, дала је неке напредне програме попут „Optimus“а (Обухватни програм третмана и интеграције младих у сукобу са заједницом, програм третмана и интеграције

младих у сукобу са заједницом)⁸

Школе о свим догађајима обавештавају центар за социјални рад али углавном кроз своје групе за спречавање насиља у школама решавају сами.

Већи проблем представљају они облици понашања деце која су кривично неодговорна а чине кривична дела попут физичког насиља, одузимања или

уништавања имовине друге деце, сукоб са наставницима и насилничко понашање према другој деци. Та деца уколико почине кривична или прекршајна дела, улазе у судске поступке а самим тим и центар се укључује у рад са њима. Улога стручних служби центра је процена капацитета малолетника дареално сагледа своје понашање и превазиђе проблеме у понашању те да се без санкција усклади са друштвеним нормама кроз прихватање мере васпитних налога или мере укора.

Рад на пословима смештаја у установма социјалне заштите

Смештај у установу социјалне заштите остварује се упућивањем корисника у одговарајућу установу у којој се обезбеђују збрињавање (становање, исхрана, одевање, нега, помоћ и старање), васпитање и образовање, оспособљавање за одређене радне активности, здравствена заштита, као и услуге социјалног рада.

Право на смештај у установу социјалне заштите има:

- Дете без родитељског старања, онда када детету није могуће обезбедити смештај у хранитељској породици
- Особа са сметњама у развоју, која није у могућности да самостално живи у породици због неповољних здравствених, социјалних, стамбених и/или породичних прилика
- Дете са поремећајима у понашању (дете које чини кривична и прекршајна дела, или које бежањем од куће, скитњом, или сличним понашањем, нарушава опште прихваћена друштвена правила понашања)
- Стара особа, која због неповољних здравствених, социјалних, стамбених и породичних прилика није у могућности да живи у породици
- Особа којој је из неких разлога потребно привремено збрињавање и надзор.

На смештају у хранитељским породицама било је речи у претхоним поглављима овог извештаја.

⁷ Maloletničko pravosuđe u Republici Srbiji : zbornik radova sa druge godišnje konferencije Saveta za praćenje i unapređenje rada organa krivičnog postupka i izvršenja krivičnih sankcija prema maloletnicima Centar za prava deteta, 2012 Beograd

⁸ Zbornik Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja, 2010, 29, 1-2, 125-139

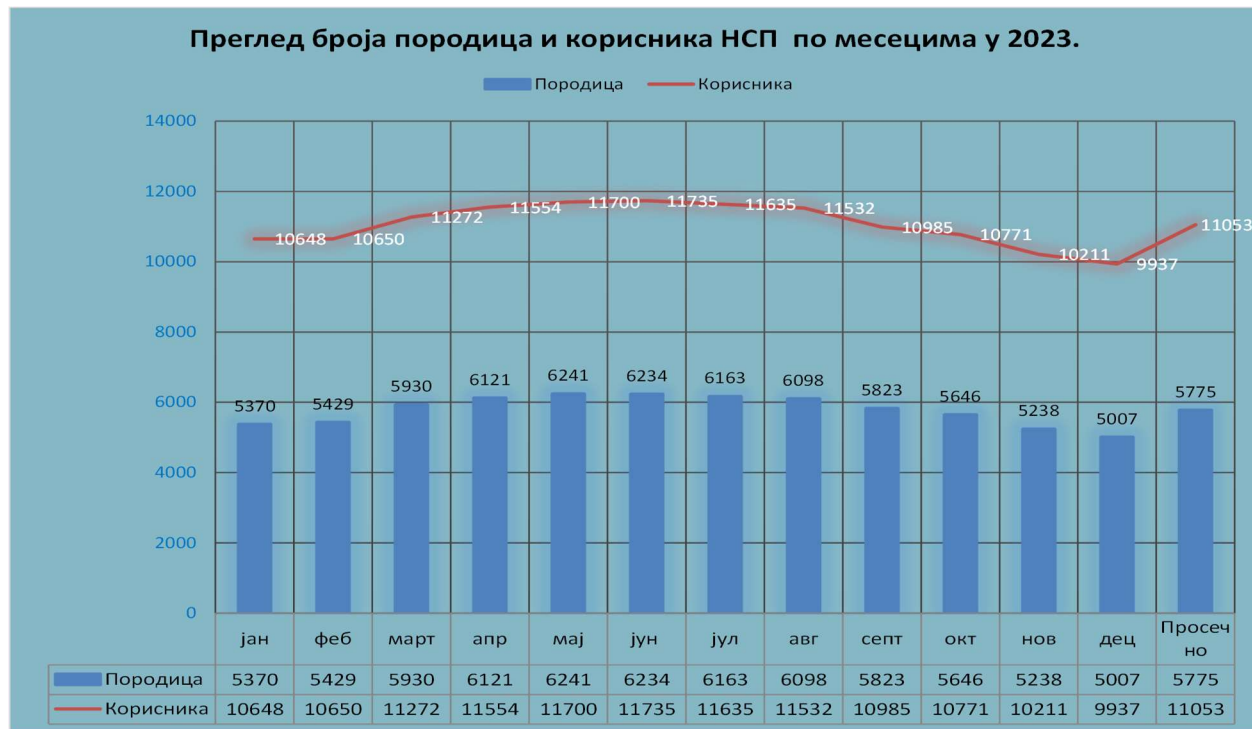
Одраслих и старих лица на смештају у установама социјалне заштите (герентолошким и геријатријским), у току године било је од 335 до 390, али је тај број варирао у зависности од броја преминулих лица. Током године стручне службе центра добијају извештаје о корисницима на смештају од служби герентолошких центара, на основу којих се разматрају евентуалне корекције мера (премештаји у оквиру установе у зависности од степена подршке корисницима, до престанка и премештаја у друге установе истог или сличног типа). За сваку врсту медицинске интервенције, имунизације или др. центар даје сагласност за те мере. Такође, за било какво коришћење или располагање имовином корисникана смештају (за лица под старатељством), доноси се решење о привременом старатељству или решење о располагању имовином или средствима, а све у циљу заштите те имовине лица на смештају. Лица која су решењем овлашћена за неке од тих правних радњи, дужна су да поднесу писани извештај органу старатељства са таксативним трошковима и правдањем трошкова.

Материјална подршка

Значајан сегмент социјално-заштитне улоге послова центра за социјални рад, је рад на пословима материјалне подршке грађана правом на новчану социјалну помоћ, увећану новчану социјалну помоћ, праву на посебну новчану накнаду. Све ове облике новчане потпоре грађанима у стању социјалне потребе обезбеђује држава а поступак утврђивања права на исте обавља центар за социјални рад.

Законским изменама надлежно министарство је поједноставило процес стицања права на НСП тако што је кроз сервисе електронске управе и социјалне карте омогућено надлежним службама центра да утврде све чињенице од значаја за стицање овог права или пак за прекид истих. Наиме, аутоматизацијом процеса је омогућена детекција злоупотреба коришћења права на новчану помоћ али је омогућена и проактивна улога центра у сагледавању социо-материјалног статуса породица у омогућавању стицања и других врста припадности упућивањем и обавештавањем.

Tabela 16.

Број корисника новчане социјалне помоћи у 2023г. је приказан у табели 16 изнад.

Број породица које користе право на новчану социјалну помоћ као и укупан број корисника ове врсте материјалне подршке (носиоци права и сауживаоци) дат је у табели 17. и приказује их на дан 31.12. сваке посматране године. Дат је низ од 13 узастопних година са овим датумом пресека.

Право на додатак за помоћ и негу другог лица има лице коме је због телесног или сензорног оштећења, интелектуалних потешкоћа или промена у здравственом стању неопходна помоћ и нега другог лица да би задовољило своје основне животне потребе. Ово право не зависи од материјалних услова и статуса лица. Број корисника овог права варира током године углавном због смрти корисника. Периодичним лекарским комисијским прегледима утврђује се евентуална промена здравственог стања корисника код којих је дошло до побољшања здравственог стања или пак обрнуто, погоршања. У тим случајевима врши се корекција унутар дефинисаних група и корисник стиче други статус.

Послови пружање услуга из одлуке о локалним правима⁹ из надлежности локалне самоуправе

Концепт пружања услуга у Србији развијен је у првој деценији овог века у оквиру стратешких пројеката у области социјалне заштите. Заснива се на концепту људских права и укључује оснаживање корисника. Права и потребе корисника процењују се свестрано (холистички). Грађанима су потребне мреже услуга на локалном и међуопштинском нивоу, што захтева анализу потребе за услугама у надлежности локалних самоуправа. Анализиране потребе за услугама требало би ускладити са анализом и пројекцијом понуде услуга. Овај приступ омогућава да се корисници могу упутити на коришћење једне или више услуга при чему се упутни орган (центар за социјални рад) руководи сазнањима из холистичке процене њихових потреба, као и потребом за ефикасном услугом или услугама, које у најкраћем времену могу довести до очекиваних резултата.¹⁰

Локална самоуправа (Град Ниш, градске општине, надлежне управе) и цивилни сектор кроз формиране групе за израду стратешких докумената из области социјалне заштите, уз активно учешће центра за социјални рад који кроз своје програме рада врши аналитичку процену проблема и потреба грађанства и предлаже – иницира побољшање постојећих или успостављање нових услуга из области социјалне заштите. Одлука о правима из области социјалне заштите на територији града Ниша уређује обим, услове и начин остваривања услуга социјалне заштите и права на материјалну подршку и друге врсте материјалне помоћи које у складу са Законом о социјалној заштити. У Одлуци су одређене следеће услуге:

1. Помоћ у кући,
2. Дневни боравак,
3. Смештај у прихватилиште,
4. Социјално становање у заштићеним условима,
5. Привремено становање,
6. Персонална асистенција,
7. Лични пратилац детета,
8. Предах смештај.

Нема потребе објашњавати појединачно шта свака услуга подразумева обзиром да је сваку услугу кроз Одлуку донео управо орган (скупштина града Ниша), коме је овај извештај намењен.

У наредним редовима само ћемо навести како је текла реализација прописаних услуга.

Помоћ у кући

„Помоћ у кући из става 2. члана 4 (обезбеђује се обављањем неопходних кућних послова и неге у њиховим домаћинствима, пружањем помоћи у набавци прехранбених и других производа, помоћи у одржавању личне хигијене, хигијене веша и стана, обављања послова ради задовољавања егзистенцијалних потреба, као што је набавка лекова, плаћање рачуна, пружање услуга медицинског тима лекара опште праксе, лекара специјалиста, физиотерапеута и медицинских сестара, пружање занатских услуга (хаузмајстор, фризер, возач и сл.), услуге геронто-домаћице

) пружа Дом здравља Ниш и Центар за социјални рад "Свети Сава" Ниш, а помоћ у кући из става 3. (допремање хране у стан корисника) овог члана пружаће Јавна предшколска установа "Пчелица" Ниш".

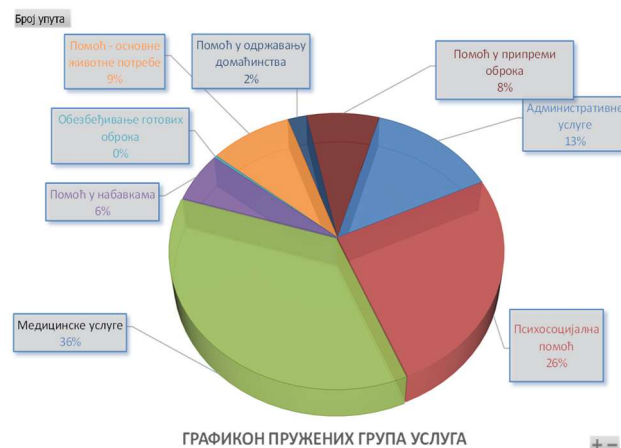
У нашем граду међу корисницима ова услуга се још увек популарно назива Интегрисани сервис услуга, али је садржина услуга потпуно иста.

⁹ „Службени лист града Ниша”, бр. 101/2012, 96/2013, 44/2014, 118/2018, 18/2019, 63/2019, 92/2020 и 131/2022.

¹⁰

Током 2023г. центар је обрадио 371 захтев корисника и издао 2607 упута за пружање неке од наведених услуга. Највећи број услуга пружен је одраслим и старим лицима која су због хроничних болести или изнемоглости у стању социјалне потребе. (Табела 18 у прилогу)

Услуга	Број упута
Асистенција при обављању административних и правних	340
Иницирање социјалних контаката и укључивање корисника у	56
Мерење крвног притиска	288
Мерење нивоа шећера у крви	273
Мерење телесне температуре	274
Набавка и надгледање узимања лекова	94
Набавка намирница	85
Набавка новина и књига	69
Обезбеђивање готових оброка	8
Одвођење на лекарске прегледе	9
Помоћ при кретању унутар и ван куће	121
Помоћ при облачењу и свлачењу	13
Помоћ при одржавању чистоће просторија	91
Помоћ при прању и одржавању постељине, обуће и одеће	11
Помоћ при прању судова и уређаја у домаћинству	41
Помоћ при припреми лаких оброка	27
Помоћ при храњењу	3
Посредовање у поправци столарије, уређаја за домаћинство	1
Примена процедура за уношење и изbacивање течности	1
Примена савета прописаних од стране квалификованих	248
Припрема лаких оброка	20
Припрема освежавајућих напитака	154
Саветодавна и психосоцијална подршка	366
Старање о плаћању рачуна за електричну енергију, телефон и	14
Укупно	2607

Графикон са десне стране табеле приказује груписане услуге по врсти.

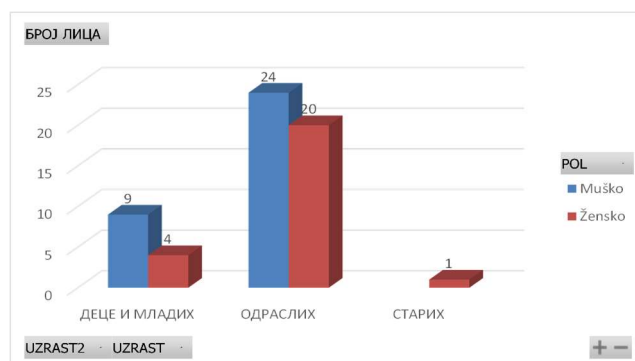
Квалитет ове услуге свакако би могао да се побољша обезбеђивањем специјалног возила које би служило за пружање одређених услуга на лицу места (мед. услуге) и које би имало и део за превоз алата за занатске услуге. Такође, мобилним екипама је потребна и стална интернет веза и веза са базом података ради бољег увида у картотеке сваког корисника као и сачињавање упитника скала процене степена подршке.

Дневни боравак за лица ометена у развоју

„Право на дневни боравак има дете ометено у физичком или психичком развоју, оболело од аутизма, са поремећајима у друштвеном понашању и одрасло лице, које има право на смештај у установу или другу породицу ако је у зависности од степена и врсте ометености, могућности и потреба ових лица и других разлога, овакав облик заштите најцелисходнији“

Стручни радник центра надлежан за утврђивање права на услугу дневног боравка за лица ометена у развоју у току 2023г. донео је 63 решења, од тога 58 позитивних о признавању права, 2 престанка и 3 решења о одбијању. У табели 19. испод дат је преглед корисника услуге по полу и узрасту.

УЗРАСНА ГРУПА	ПОЛ		УКУПНО
	Muško	Žensko	
ДЕЦА И МЛАДИ	9	4	13
ОДРАСЛИ	24	20	44
СТАРИ		1	1
УКУПНО	33	25	58

Смештај у прихватилице

„Прихватилице је облик привременог збрињавања лица, која су изненада остала без смештаја или из других разлога морају да буду збринута ван своје породице.

У прихватилицу се пружају услуге смештаја (исхране и преноћишта), одржавања личне хигијене, здравствена заштита, саветодавно - терапијске услуге и друго“.

Центар је током 2023г. издао 76 упута за коришћење ове услуге које пружа ЈУ „Мара“. 33 лица је смештено у ЈУ „Мара“ током извештајног периода.

Смештај у прихватилице за жртве насиља („Сигурна кућа“)

У току 2023 г. према евиденцији центра у прихватилице сигурне куће извршен је следећи број смештаја деце и пунолетних лица. У претходним редовима овог извештаја дат је број предузетих мера смештаја за жртве насиља у смислу примене закона о спречавању насиља у породици, без броја смештене деце. У табели испод дат је целовит приказ свих смештених лица.

Пол	М	Ж
Деца	12	8
Млади	0	6
Одрасли	0	28
Стари	0	3
Укупно	12	45

Социјално становање у заштићеним условима

„Право на смештај у објектима социјалног становања имају социјално угрожене породице и појединци, који су корисници права на новчану социјалну помоћ, по основу неспособности за привређивање, по Закону о социјалној заштити, а који су стамбено угрожени.

Изузетно, право на смештај у објектима из става 1. овог члана имају и социјално угрожене породице и појединци, који су у статусу избеглог лица или су интерно расељена лица са подручја Косова и Метохије, уколико не остварују приходе веће од износа које утврди надлежно тело које образује Градска управа за друштвене делатности за избор ових категорија корисника.“

Објектима намењеним за социјално становање у заштићеним условима управља Центар. Све одлуке које се односе на одржавање објекта у надлежности су Центра за социјални рад и њиме управљају лица која имају искуства у оцом послу и која одговарају за свој рад, вођење евиденције, полагање рачуна центру за социјални рад.

Град је за потребе ове услуге наменио две стамбене јединице.

- а) Овјекат у Паси Пољани, ул.чедомира крстића прилаз други бр.2 и 4
 - а. Укупно 13 станова са 25 станара
 - б. Један станар је због болести и старости на смештају у ГЦ Ниш.

Нема финансијских средстава утрошених од стране ЦСР-а за набавку средстава за текуће одржавање објекта у 2023 год

- б) Објекат у улици Палих Бораца бр.14, у оба улаза има укупно 28 станова са 83 корисника.

Привремено становање

„Привремено становање је врста услуге смештаја, којом су обухваћена деца и омладина без родитељског старања, којој је по основу закона престао смештај у установама социјалне заштите, односно хранитељској породици, са пребивалиштем на територији Града Ниша“.

У објекту намењеном привременом смештају младих који излазе из система социјалне заштите, у 2023г. налазило се двоје корисника. Младић од 26г. који је дужи временски период у стану и девојка 25 година, која је од 01. новембра 2023г у истом објекту у соби за девојке. Она је најавила трајни излазак из објекта јер планира заснивање брачне заједнице. Иначе јој је дата подршка у виду једнократне помоћи за куповину уџбеника, прибављању личне документације и пресељења у нови стан. Добила је нашу подршку око спремања апсолвентске вечери као и саветодавну помоћ. Уписала је Високу школу струковних студија – смер васпитач. Остварила је право и на укључивање у програм стручне праксе.

Што се тиче младића он континуирано добија материјалну подршку када год му је потребна, са њим се обавља саветодавни рад и помоћ на усмеравању ради професионалног ангажмана, а све у циљу трајне еманципације.

Персонална асистенција

„Услуге персоналне асистенције доступне су пунолетним лицима са инвалидитетом, којима је утврђена потреба за првим или другим степеном подршке“

Пред крај 2023г. примљен је 61 захтев за признавање права на услуг персоналног асистента. Применом критеријума 20 лица је стекло право на ову врсту подршке.

Лични пратилац детета

„Сврха ангажовања личног пратиоца је пружање детету одговарајуће индивидуалне практичне подршке ради укључивања у редовно школовање, и активности у заједници, ради успостављања што већег нивоа самосталности“

Након објаве јавног конкурса за стицање права на услугу лични пратилац детета 11.децембра 2023г. месецу прошле године, примљен је 110 захтев. Два стручна радника (дипл. правника) примењујућ утврђене критеријуме донели су 55 решења за признавање овог права.

Основни критеријум који је примењиван приликом доношења одлуке о признавању права на ову услугу је да приоритет имају инвалидна деца корисници увећаног додатка за негу и помоћ другог лица.

Предах смештај

„Сврха услуге предах је краткорочни и повремени смештај детета са сметњама у развоју, који се обезбеђује као дневни, викенд или вишедневни смештај, чиме се пружа подршка како детету тако и породици детета у одржавању и подизању квалитета њиховог живота с циљем останка детета у породици“.

У току 2023 године. донето је 162 решења за признавање права на услугу предах смештај за 43 лица. Ради се о деци и младима са интелектуалним тешкоћама којима се пружа подршка у одржавању и подизању квалитета њиховог живота с циљем останка детета у породици. У периоду 45 дана годишње а најдуже 20 дана у континуитету, ова услуга коју пружа ЈУ „Мара“, доприноси подизању квалитета живота деце и младих са интелектуалним тешкоћама као и њиховим родитељима јер могу да се посвете и другим важним делатностима за породицу.

Услуге материјалне подршке

Право на материјалну подршку остварује се ради обезбеђења егзистенцијалног минимума и подршке социјалној укључености појединца и породице.

Материјална подршка остварује се као право и то:

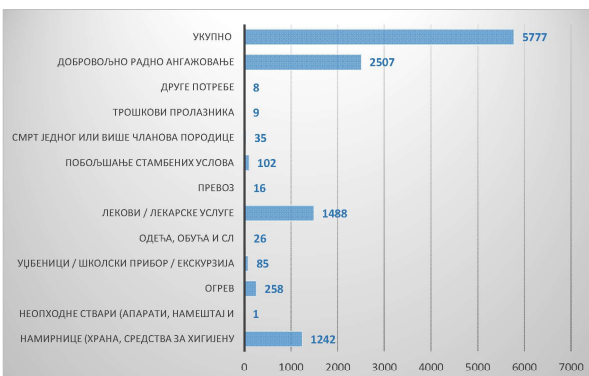
1.Право на опрему корисника за смештај у установу социјалне заштите или другу породицу	2.Право на једнократну помоћ
3.Право на бесплатан оброк	4.Право на ослобађање од плаћања комуналних услуга
5.Право на накнаду трошкова сахране	6.Право на накнаду трошкова за вантелесну оплодњу
7.Право на интервентну једнократну новчану помоћ.	

Право на једнократну помоћ

Право на једнократну помоћ имају појединац и породица који се нађу у стању социјалне потребе, коју не могу самостално превазићи, нарочито у случајевима задовољавања основних животних потреба. Задовољавањем основних животних потреба сматра се нарочито набавка: неопходних ствари за домаћинство, намирница, грева, уџбеника и школског прибора за децу, зимнице и неопходне гардеробе, као и задовољавање других потреба изазваних специфичним стањем или ситуацијом.

За наведене потребе у току 2023 године исплаћено је 40.403.985 динара. У табели 18. дате је преглед исплатних решења по намени ЈНП.

намирнице (храна, средства за хигијену)	1242
неопходне ствари (апарати, намештај и	1
огрев	258
уџбеници / школски прибор / екскурзија	85
одећа, обућа и сл	26
лекови / лекарске услуге	1488
превоз	16
побољшање стамбених услова	102
смрт једног или више чланова породице	35
трошкови пролазника	9
друге потребе	8
добровољно радно ангажовање	2507
Укупно	5777

Што се тиче ЈНП по одлуци јединица ЛС (општинама) ситуација је следећа:

	ИСПЛАЋЕНО	БРОЈ КОРИСНИКА	БРОЈ РЕШЕЊА
по одлуци ИО Општине Палилула	2.804.000	506	537
по одлуци ИО Општине Црвени Крст	6.953.000	213	245
по одлуци ИО Општине Медијана	4.885.000	318	350
по одлуци ИО Општине Пантелеј	5.580.000	251	338
по одлуци ИО Општине Нишка Бања	1.988.000	194	246
	22.210.000,00	1482	1716

Право на интервентну једнократну новчану помоћ

„Право на интервентну једнократну новчану помоћ обезбеђује се појединцу и породици који се налазе у стању тренутне и изузетно тешке ситуације и стамбене угрожености, коју не могу самостално да превазиђу, изазване пожаром, поплавом или другом непогодом у којој је потпуно уништен или знатно оштећен стамбени објект који користе, смрћу или тешком инвалидношћу члана породице и другим ситуацијама према процени Центра за социјални рад“.

Град је у ову сврху издвојио и исплатио 4.043.000 дин. за изузетно тешка стања настала породичним, здравственим, стамбеним и осталим проблемима.

Бесплатни оброк

У 2023г. број корисника који имају право на бесплатни оброк се кретао око 1300. Дистрибуција се одвијала на устаљеним пунктовима. Припрему оброка је вршио Студентски центар у Нишу док је намирнице за припрему тих оброка обезбеђивала градска организација црвеног крста.

Број дневно испоручених оброка креће се око 800. Допремање односно дистрибуција ових оброка се врши често из самих возила.

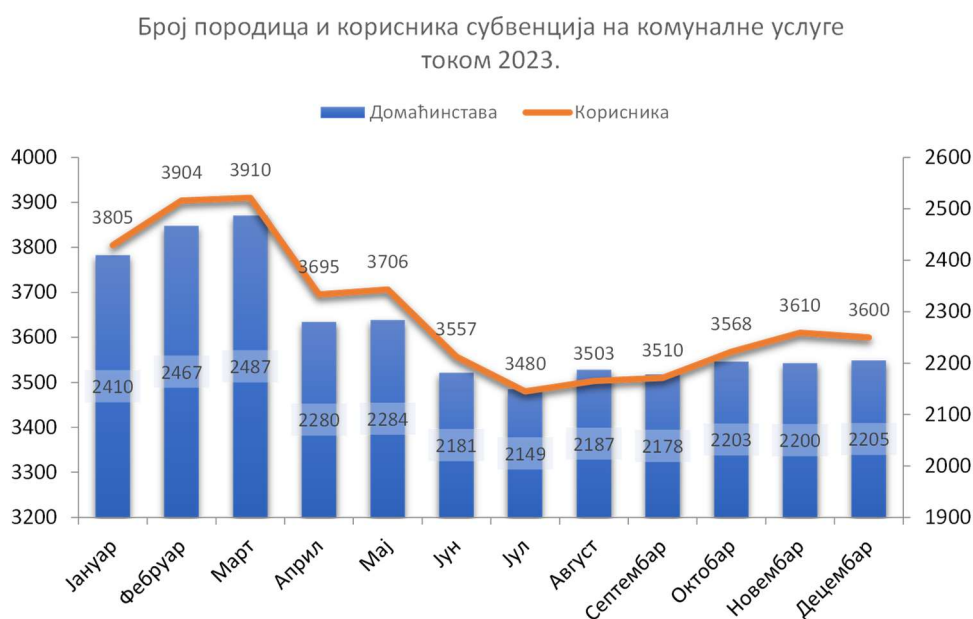
Право на ослобађање од плаћања комуналних услуга

„Право на ослобађање од плаћања накнаде за испоручену топлотну енергију, утрошену воду и изношење смећа припада породици односно појединцу ако живи сам у домаћинству а користи најмање две врсте комуналних услуга.

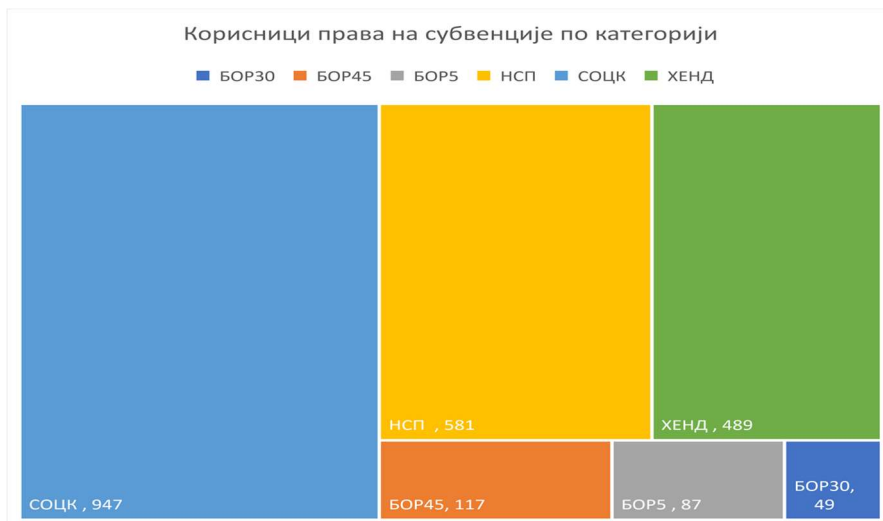
Право на потпуно ослобађање од плаћања комуналних услуга има појединац који је неспособан за привређивање односно породица у којој је претежан број чланова неспособан за привређивање а који остварују право на новчану социјалну помоћ, као и породице бораца учесника оружаных сукоба деведесетих година на територији Града Ниша без прихода“.

За ову врсту услуге из буџета града је утрошено 60.145.901,00 дин.

Број корисника по месецима дат је на графику испод.

Расподела коришћења права по категоријама корисника приказана је на графику у даљем тексту

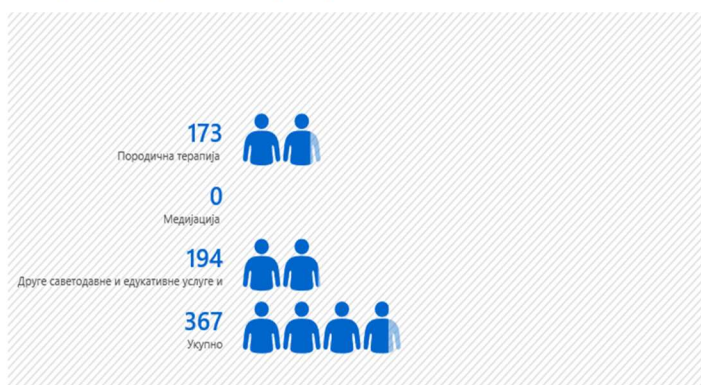

Рад саветовалишта за породицу

Саветовалиште за породицу у 2023г. имало је 2 стручне раднице, психолошкиње, породичне терапеуте, од којих једна ради са 50% радног времена као помоћник директора за стручне послове. У току 2023г. одржано је 367 сеанси од којих 173 породично терапеутских и 194 саветодавних.

Принцип рада саветовалишта је на добровољној бази самих корисника а повремено се укључују у рад из процесне заштите када стучни радници процене да је неопходно укључивање специфичног профила запослених (системски или породични терапијски рад)

Број корисник услуга саветовалишта

Ова врста локалних услуга је веома значајна за онај део грађана који процени да је потребна превенција или рад на релаксацији и координацији односа бивших брачних партнера након развода брака.

Такође, едукативна и издавачка улога саветовалишта је значајна за професионални углед и позицију наше установе јер је 28 година организатор стручног скупа

„Октобарски сусрети у социјалној заштити“ на коме се из Србије и иностранства сваке године нађе преко 500 стручњака из области социјалне заштите, просвете, здравства, цивилног сектора, медија.

У 2023 години. центар за социјални рад, је почео примену алата за подршку стручном раду „СОЗИС“, који представља централну базу података корисника социјалне заштите на нивоу државе.

Стручни радници и даље као архивски софтвер за увид у податке о корисницима и свом раду користе „Интеграл“

Сви стручни радници из правне службе и службе за материјалну подршку користе Социјалну карту као и Еуправу, онлајн сервисе за прибављање документације корисника.

Рачуноводство користи 7 система: за књиговодство. плате, финасије и ефактуре.

У току 2023 године извршена је инсталација и лиценцирање преко 40 Windows 10 Pro оперативних система и 20 Microsoft Office 2016 Pro пакета. Овај аранжман је урађен у координацији са надлежним Министарством за нашу установу бесплатно.

Тиме ће наша установа до краја 2024 године имати могућност коришћења потпуно легалних оперативних система и офис пакета.

У току 2023 године 20 оро стручног радника похађало је 45 едукација и курсева неопходних за стицање или продужење лиценци за обављање стручних послова.

Стручни надзор

Државна ревизорска институција је у 2023г. извршила стручни надзор „Ефикасност рада Центра за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите“ и у свом извештају 400-220/2023-05/46 од 15.12.2023.године констатовала је следеће несврхисходности које су у одзивном извештају центра, морају бити исправљене.

- ДРИ је у свом извештају нашао да центар за социјални рад односно оснивач (град Ниш) није именовао нове чланове надзорног одбора након истека мандата 2022г.
- број извршилаца и други посебни услови за рад на пословима у вези са правима и услугама који се финансирају из буџета Града Ниша, нису систематизовани
- да установа није прецизно одредила план стручног усавршавања стручних радника на основу анализе обављања послова истих и потреба за додатним стицањем знања и вештина сваког радника понаособ.

Треба напоменути да су у моменту писања овог извештаја центар за социјални рад и директор као одговорно лице, дали доказе о предузетим мерама за отклањање недостатака по свим тачкама.

- Упућен званичак допис оснивачу да у редовној скуштинској процедури именује чланове надзорног одбора центра
- Одговорна лица ЦСР „Свети Сава“ Ниш, утврдили су организацију и систематизацију радних места која се финансирају из буџета Града Ниша у циљу успостављања целовитог система одговорности и управљања људским потенцијалима и извршили и извршили су измене и допуне Правилника о организацији и систематизацији радних места број 01-878, од 2024.године
- Достављен План активности бр: 55004-409/2024, од 22.01.2024.год. (акциони план за имплементацију препорука Државне ревизорске институције) на отклањању несврхисходности утврђених приликом спровођења ревизије „Ефикасност рада центара за социјални рад у пружању социјалне и породично-правне заштите“ (Извештај о ревизији бр.400-220/2023-05/46 од 15.12.2023.год.).

Директор

Зоран Јовић

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ

ЦЕНТАРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД "СВЕТИ САВА" НИШ
ЗА ПЕРИОД ОД 01.01.2023 ДО 31.12.2023. године

I

ПРИХОДИ ИЗ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ - ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА 01

ШИФРА ПРОГРАМА 0902, ШИФРА ФУНКЦИЈЕ 070, програмска активност 0005

Износ у динарима

Ек.класи фикација	Шифра пројекта	Назив класификације	Износ
791100	0005	Бруто зараде	88.065.434
791100	0005	Допринос на терет послодавца	13.341.391
791100	0005	Накнада за превоз	2.124.333
791100	0005	Материјални трошкови	6.287.202
791100	0013	Накнада за рад хранитеља	44.726.721
791100	0013	Матуре и екскурзије за децу на хранитељству	1.100.226
791100	0016	Професионално оспособљавање деце на смештају у институције	880.493
791100	0016	Једнократна новчана помоћ	150.000
791100	0005	Пакетићи за децу	123.000
791100	0005	Отпремнине за одлазак у пензију	338.127
791100	0005	Јубиларне награде	617.924
		УКУПНО:	157.754.850

II

ПРИХОДИ ИЗ БУЏЕТА ГРАДА НИША - ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА 07

ШИФРА ПРОГРАМА 0902, ШИФРА ФУНКЦИЈЕ 070, програмска активност 0005

Износ у динарима

Ек.класи фикација	Шифра пројекта	Назив класификације	Износ
733100	0005	Текући трансфери других нивоа власти	62.807.425
733100	0005	Једнократне новчане помоћи	40.403.985
733100	0005	Увећана једнократна новчана помоћ	4.043.000
733100	0005	Једнократне новчане помоћи- свих Градских Општина	22.210.000
733100	0005	Бесплатно сахрањивање	2.885.525
733100	0005	Субвенције за стамбено комуналне услуге ЈКП ОБН	60.145.901
733100	0005	Социјално становање у заштићеним условима	2.251.959
733200	0005	Капитални трансфери од других нивоа власти	994.755
		УКУПНО:	195.742.550

III

ПРИХОДИ ИЗБУЏЕТА ГРАДА НИША - ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА 17

ШИФРА ПРОГРАМА 0902, ШИФРА ФУНКЦИЈЕ 070, програмска активност 0005

			Износ у динарима
Економ класификација	Шифра пројекта	Назив класификације	Износ
7331	0005	Трансфери осталим нивоима власти	135.465
		УКУПНО:	135.465

III

ОСТАЛИ ПРИХОДИ = РАСХОДИ ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА 01

ШИФРА ПРОГРАМА 0902, ШИФРА ФУНКЦИЈЕ 070

боловање преко 30 дана

Износ у динарима

Економ класификација	Шифра пројекта	Назив класификације	Износ
771111	0005	Меморандумске ставке- боловање преко 30 дана	1.244.207
414121	0005	Исплаћено боловање преко корекције расхода	1.244.206
791100	0005	Донације општина Нишка бања и Црвени крст за Октобарске сусрете у социјалној заштити	120.000
423621	0005	Угоститељске услуге у оквиру Октобарских услуга исплаћене преко корекције расхода	120.000
		УКУПНО:	0

I
СТРУКТУРА РАСХОДА
ПО ИЗВОРИМА ПРИХОДА ЗА 2023.

РАСХОДИ ИЗ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ ЗА 2023. СА ИЗВОРА ФИНАСИРАЊА 01

ШИФРА ПРОГРАМА 0902, ШИФРА ФУНКЦИЈЕ 070

програмска активност 0005, програмска активност 0013,0003 и 0015		
		Износ у дин.
Шифра пројекта	Назив Ек. класификације	Износ
4111	Плате и додаци запослених	88.065.434
4120	Доприноси на терет послодавца	13.341.391
4131	Поклони за децу запослених	123.000
4143	Отпремнина приликом одласка у пензију	338.127
4151	Накнаде трошкова за превоз на посао и са посла	2.124.333
4161	Јубиларне награде	617.924
4212	Енергетске услуге-Електрична енергија	929.484
4212	Енергетске услуге-Централно грејање	245.864
4213	Комуналне услуге	185.090
4214	Услуге поште и комуникација	1.618.474
4215	Трошкови осигурања	76.451
4221	Трошк.службених путовања, дневнице	358.801
4221	Трошкови службених путовања (аутобуске карте)	10.640
4221	Путарина и паркинг	25.570
4232	Компјутерске услуге-одржавање софтвера	32.000
4233	Услуге образовања и усавршавања запослених	137.120
4234	Медијске услуге	2.080
4235	Стручне услуге-накнада	45.000
4236	Угоститељске услуге - октобарски сусрети у соц.заштити	301.310
4239	Стручне услуге-накнада за рад хранитеља	44.726.721
4237	Трошкови репрезентације	181.857
4249	Остале специјализоване услуге	84.000
4251	Текуће поправке и одржавање зграде	369.812
4252	Текуће поправке и одржавање опреме	895.114
4261	Канцеларијски материјал	346.537
4263	Матријал за образовање запослених-стручна литература	7.840
4264	Материјал за саобраћај - гориво	217.529
4268	Хемијска средства за чишћење	54.119
4269	Потрошни материјал за посебне намене	252.110
4721	Накнаде из буџета у случају болести инвалидности - интернатски смештај	730.493
4723	Накнаде из буџета за децу и породицу ПОР	1.100.226
4729	Једнократна новчана помоћ	150.000
4821	Регистрација возила	39.400
4822	Таксе	21.000
	УКУПНО:	157.754.850

II
СТРУКТУРА РАСХОДА
ПО ИЗВОРИМА ПРИХОДА ЗА 2023.
РАСХОДИ ИЗ БУЏЕТА ГРАДА НИША ЗА 2023. СА ИЗВОРА
ФИНАНСИРАЊА 07

шифра програм 0902, шифра функције 070		
програмска активност 0005		
		Износ у дин
Економ класа	Назив класификације	Износ
4111	Плате и додаци запослених	46.190.653
4121	Доприноси на терет послодавца	6.938.274
4131	Поклони за децу запослених	108.000
4143	Отпремнина приликом одласка у пензију	374.774
4143	Помоћ у случају смрти запосленог или члана уже породице	296.584
4144	Помоћ у медицинском лечењу запосленог или члана уже породице	15.000
4144	Остале помоћи - Исплата за рођење детета	423.652
4151	Накнаде трошкова за превоз на посао и са посла	1.169.590
4161	Јубиларне награде	61.277
4212	Енергетске услуге-Централно грејање	1.629.760
4213	Комуналне услуге	33.535
4214	Услуге фиксне, мобилне телефоније и интернета	86.331
4214	Пошта	1.059.533
4221	Трошкови дневница (исхране) на службеном путу	78.312
4221	Такси превоз	342.220
4221	Остали трошкови за пословна путовања у земљи-Путарина	49.920
4232	Компјутерске услуге-одржавање софтвера	77.148
4233	Услуге образовања и усавршавања запослених	50.000
4234	Остале медијске услуге	1.000
4235	Остале стручне услуге ПП послови	328.531
4236	Угоститељске услуге - октобарски сусрети у соц.заштити	184.235
4237	Репрезентација	49.548
4239	Остале опште услуге ПП послови	1.950.278
4252	Текуће поправке и одржавање опреме	191.813
4261	Канцеларијски материјал	428.941
4263	Стручна литература за редовне потребе запослених	1.080
4264	Материјал за саобраћај - гориво	395.357
4268	Хемијска средства за чишћење	24.530
4269	Потрошни материјал за посебне намене	267.530
4726	Накнаде из буџета у случају смрти	2.885.525
4728	Социјално становање у заштићеним условима	2.251.959
4728	Накнаде из буџета за становање и живот - комуналне бенефиције	60.145.901
4729	Једнокртне помоћи - Град	40.403.985
4729	Интервентна једнократна помоћ	4.043.000
4729	Једнокртне помоћи - ГО Пантелеј	2.804.000
4729	Једнократна помоћ- ГО Палилула	6.953.000
4729	Једнократна помоћ - ГО Медијана	4.885.000
4729	Једнократна помоћ- ГО Црвени Крст	5.580.000
4729	Једнократне помоћи - ГО Нишка Бања	1.988.000
5122	Административна опрема	994.775

	УКУПНО:	195.742.550
--	---------	-------------

II
СТРУКТУРА РАСХОДА
ПО ИЗВОРИМА ПРИХОДА ЗА 2023.

РАСХОДИ ИЗ БУЏЕТА ГРАДА НИША ЗА 2023. СА ИЗВОРА
ФИНАНСИРАЊА 17

шифра програм 0902, шифра функције 070		
програмска активност 0005		
		Износ у динарима
Економ класификација	Назив класификације	Износ
4231	Административне услуге	135.465
	УКУПНО:	135.465

УКУПНИ ТЕКУЋИ ПРИХОДИ		
За период 01.01.2022-31.12.2022. год.		
I	Из буџета Републике	157.754.850
II	Из буџета Града Ниша	195.742.550
III	Из буџета Града Ниша (пренета средства из претходне године)	135.465
УКУПНИ ПРИХОДИ:		353.632.865
УКУПНИ ТЕКУЋИ РАСХОДИ		
За период 01.01.2022 - 31.12.2022. год.		
I	Из буџета Републике	157.754.850
II	Из буџета Града Ниша	195.742.550
III	Из буџета Града Ниша (пренета средства из претходне године)	135.465
УКУПНИ РАСХОДИ:		353.632.865
РЕКАПИТУЛАЦИЈА		
ТЕКУЋИ ПРИХОДИ		353.632.865
ТЕКУЋИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ		353.632.865
БУЏЕТСКИ СУФИЦИТ/ДЕФИЦИТ		0
БУЏЕТСКА ГОДИНА ЈЕ ЗАВРШЕНА БЕЗ СУФИЦИТА ИЛИ ДЕФИЦИТА		

Шеф рачуноводства
Милош Костадиновић

Милош Костадиновић

Директор

Зоран Јовић

Зоран Јовић